Anul V — Sibiiu, Sâmbătă 10/22 Decemvrie 1888 — Nr. 280

14/26

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare di de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — **Administrația:** Str. Cisnădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci
primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un numĕr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiiu, 9 Decemvrie st. v

Atâtea neexactităţi, atâtea palme isbite în faţa adevĕrului vedem ḑilnic în foile maghiare, încât ne-am obicĭnuit oare-cum a nici nu mai aştepta ca ele sĕ fie exacte şi în conformitate cu adevĕrul, când se ocupă cu noi Românii.

Cea mai neobosită însĕ întru a schimonosì faptele şi a pune toate astfel la cale, cum se potrivesce cu punctul seu de vedere, este la tot casul oficiosul clujan „Kolozsvár“. Pentru el, când e vorba de Români, nici un neadevĕr nu este prea mare, nici o schimonosire a faptelor nu este prea cutezată, nici o insinuare, nici o bănuire nu este prea temerară, dacă din ele credulitatea cetitorului maghiar poate afla, că Românii sûnt rĕi patrioţi, oameni primejdioşi, faţă cu care ori-ce mĕsură luată din partea stăpânirii este pe deplin justificată.

Am avut destule-ori prilegiu sĕ documentăm cetitorilor nostri cu citate din amintita foaie, că aşa este, şi de nenumĕrate-ori ne-am dispensat a mai arĕta neadevĕrurile, care fie din nesciinţă, fie din rea credinţă, se spuneau concetăţenilor nostri maghiari despre noi în coloanele acestui organ subvenţionat de guvernul ungar din sudoarea noastră proprie. Ne-am convins anume, că este lucru zadarnic a săpunì Harapul.

În ḑilele din urmă s'a pus „Kolozsvár“ sĕ documenteze din nou în alţi trei articoli cu istoria în mână, că în biserica gr.-or. domnesce spirit nepatriotic. Cu istoria în mână a „documentat“, că acest spirit datează dela nemuritorul Şaguna şi că patriotismul şi constituţionalismul actualului metropolit Miron Roman nu sûnt în stare sĕ stîrpească acest spirit nepatriotic şi sĕ inspire credincioşilor sei sentimente constituţionale.

A combate asemenea „istorie“ şi asemenea „argumente“, ca cele cuprinse în articolii din cestiune ai lui „Kolozsvár“, ar fi lucru zadarnic. Meritele lui Şaguna şi sfinţenia adevĕrului istoric de o parte stau cu mult mai sus, decât ca sĕ ne impună datorinţa de a face acest lucru, ear' de alta o repetăm încă odată, că nu voim sĕ săpunim Harapul.

Reflectăm la alt loc, întru-cât am creḑut necesar sĕ reflectăm la cele susţinute de „Kolozsvár“, dar' a-'i dovedì, că este în rătăcire, — de acest lucru nu ne apucăm.

Le-am ḑis acestea pentru-ca sĕ fim lămuriţi pentru viitor şi sĕ scie colegii nostri dela „Kolozsvár“, că dacă de multe-ori nu ne acăţăm de aserţiunile sale eronate relative la Români, nu o facem, pentru-că îi scim lipsiţi de obiectivitatea recerută pentru a înţelege şi a admite adevĕrul, ear' nu pentru-că argumentele lor ne-ar fi convins. De astă-dată însĕ tot sûntem siliţi a ne ocupa cu o aserţiune a lui „Kolozsvár“.

În articolii sei, despre care am făcut amintire, se cuprinde şi aceea, că „Tribuna“ este organul greco-orientalilor, ear' „Gazeta Transilvaniei“ al greco-catolicilor.

Se vede, că desì a protestat în contra acestei presupuneri, oficiosul clujan tot are mâncarime de a desbina pe Români în confesiuni şi acolo unde treburi confesionale nu sûnt la mijloc. Se vede, că 'i-ar venì la socoteală sĕ ne scie şi în luptele noastre politice împărţiţi *a priori* în douĕ tabere.

Ei bine, bucuria aceasta n'are sĕ o aibă. Românii numai în cele bisericesci sûnt împărţiţi în douĕ confesiuni, dar' în cele politice, culturale şi literare sûnt un trup şi un suflet, ear' divergenţele de păreri, care există între noi pe aceste terenuri, nu-'şi au isvorul în deosebirea confesională şi nici nu sûnt atât de grave, ca sĕ nu putem spera, că în timpuri de grea cumpĕnă ele vor fi spulberate şi cu toţii ne vom găsì uniţi într'o tabĕră şi sub un steag.

După cât scim noi, — şi noi trebue sĕ scim mai bine ca „Kolozsvár“ — nici uniţii, nici neuniţii nu fac politică separată şi de aceea nici unii, nici alţii n'au lipsă sĕ-'şi susţină organe politice deosebite.

Noi scim, că politică în numele poporului românesc face şi are dreptul sĕ facă numai partidul naţional românesc, cărui aparţin, — afară de singuratice persoane, care nu representă pe nimenea decât numai pe sine, — şi gr.-catolicii şi greco-orientalii.

Noi scim, că partidul naţional român este susţinut şi de „Tribuna“ şi de „Gazeta Transilvaniei“, şi nu scim prin ce anume s'a tradat cea dintâiu a fi a greco-orientalilor şi cea din urmă a greco-catolicilor..

Cu deosebire încât privesce „Tribuna“, cetitorii nostri au avut ocasiune sĕ ne cunoască. Nu apĕrăm alte interese, decât pe cele românesci. Amĕndouĕ bisericile noastre sûnt biserici românesci şi într'o formă ne interesează cele-ce se întâmplă în sinul lor. Nici întemeietorii, nici susţinĕtorii, nici redactorii „Tribunei“ nu sûnt numai de o confesiune şi preste tot cestiunea confesională noi nu o cunoascem.

N'avem dreptul sĕ vorbim în modul acesta categoric şi în numele fraţilor nostri dela „Gazeta Transilvaniei“, dar' după activitatea lor de până acum sûntem îndreptăţiţi a crede, că şi ei vor respinge dela sine presupunerea, că representă numai interesele unei confesiuni, precum asemenea credem, că şi credincioşii ambelor confesiuni românesci ne vor aproba, când ḑicem, că politică confesională şi publicistică confesională nu le trebue Românilor.

Earăşi „Material bun“. Oficiosul „Kolozsvár“ îşi continuă meseria sa pentru a arunca mĕrul de ceartă între Români. Campania de luptă, care a pornit-o mai deunăḑi organul maghiar guvernamental din Transilvania contra Românilor, care aparţin bisericei greco-orientale, se continuă acum în coloanele acelui ḑiar într'alt mod, dar' cu aceeaşi tendenţă.

Din capul locului noi n'am creḑut în veritabilitatea luptei pornite în contra terminului „Transilvania“, ce se află în titlul legal al metropolitului din Sibiiu. Curagiul oficiosului faţă cu ministrul, care îi dă pânea de toate ḑilele, era prea mare. Dar' şi ignoranţa faţă cu un titlu basat în lege şi necombătut de nimenea ar fi fost prea afară din cale.

Toată această luptă a lui „Kolozsvár“ cu mori de vênt avea numai de scop a scoate la iveală naţionalismul actualului cap al metropoliei din Sibiiu, fiindcă într'un nou şi lung şir de articole bîrfesce în contra metropolitului Andreiu Şaguna, „sub a cărui păstorire de 25 ani nivelul cultural al preoţimii sale nu s'a ridicat“ . . . . „nu s'au înfiinţat şcoale prin el“ . . . . „protopopii lui jefuiau poporul“ . . . . . „Şaguna a avut barbă mare, alt lucru mare n'a avut“. Metropolitul Miron Roman după „Kolozsvár“ este însĕ „un om, care nu face politică, ci e numai archipăstor“, . . . „el a voit sĕ scoată politica din bissrică“, ... „dacă el ar începe a turba în contra noastră (a Maghiarilor) ar fi mare ca Şaguna sau doară şi mai mare“.

Deoare-ce „Kolozsvár“ promite a mai întinde şirul articolilor de comparaţiune între Andreiu Şaguna şi — Miron Roman, noi de pe acum încă ciontăm în această privinţă ori-ce discuţie cu reptilia dela Cluj. Nu voim sĕ fim noi acel organ românesc, care singur şi mai ales în împregiurările noastre de astăḑi sĕ susţină o luptă ridicolă cu un „Kolozsvár“ pentru memoria unui Şaguna şi încă ca om al bisericei.

Lăsăm ca „materialul bun“ sĕ se publice acolo, unde singur îi este locul, deoare-ce şi aşa „material bun“ însemnează numai material pentru organele duşmănoase neamului nostru.

Situaţiunea în România.

III.

Încât fusiunea între partidul junimist şi între cel conservator, fie înainte, fie după alegeri, a fost un act politic prudent şi necesar, nu este treaba noastră a cerceta. Însĕ o nedumerire avem şi acesteia trebue sĕ-'i dăm expresiune.

Fusiunea sĕvîrşită a pus în primul plan al politicei României pe nisce bărbaţi, al căror trecut politic nu este o garanţie despre menţinerea politicei externe de până acum.

Lascar Catargiu, generalii Florescu şi Manu, A. Lahovari, sûnt bărbaţi foarte vrednici şi meritaţi. Vederile lor în politica externă însĕ nici când n'au mers pe calea urmărită de dl Carp. Totdeauna şi fără îndoeală şi astăḑi politica representată prin Lascar Catargiu se deosebia în principii fundamentale de politica representată prin Ioan Brătianu sau astăḑi prin Petre Carp. Politica lui Ioan Brătianu căuta şi găsia un razim în Germania şi Austro-Ungaria, Lascar Catargiu ţinea la o bună înţelegere cu Rusia. Dacă interesele politice ale Austro-Ungariei şi prin urmare şi ale Germaniei se ciocnesc cu interesele politice ale Rusiei, cum îşi vor putè aduce în consonanţă dl Lascar Catargiu şi dl Petre Carp în guvernul României vederile lor politice? Care din aceste douĕ curente politice opuse va fi normativul, care va învinge şi care va fi învins?

Puse odată aceste întrebări, întreaga fusiune trebue sĕ vină sub întrebare.

Din cele petrecute după întrarea în funcţiune a guvernului fusionat nouĕ ni s'ar părè, că acele douĕ curente opuse în sinul guvernului, nu numai că ar exista cu privire la politica externă, ci ele există chiar şi în cele interne. Şi dacă am judecat bine faptele, credem, că curentul representat prin Lascar Catargiu pare-că covîrşesce curentul representat prin Triasul Rosseti—Carp—Maiorescu.

Din desbaterea în cameră asupra rĕscoalei ţeranilor, din atitudinea senatului şi a guvernului faţă cu vorbirea prinţului Gregorie Sturdza, din cuprinsul adreselor la mesagiul regesc şi din soartea proiectelor de lege, publicate de guvernul junimist drept program înainte de alegeri, scoatem noi motivele pentru această judecată.

Desbaterile în cameră asupra rĕscoalei ţeranilor din primăvara acestui an a dovedit destul de evident, că nu miseria a îndemnat pe ţerani a se rĕscula şi că conducĕtorii rĕscoalei au fost „oameni străini“, „necunoscuti şi bine îmbrăcaţi“. Jurnale, care stau foarte aproape de guvernul junimist şi trebuiau sĕ fie bine informate, susţineau şi ele cu toată hotărîrea aceste fapte. Astăḑi, după fusiune, guvernul nu recunoasce decât miseria drept motiv al rĕscoalei. Conclusiunea ce trebue noi sĕ o tragem din această împregiurare e: că guvernul fusionat trebue sĕ ţină cont de vederile politice ale unor membri ai lui, care stau aproape de Rusia şi nu pot recunoasce prin urmare nici umbra unei agitaţiuni rusesci în rĕscoala ţerănească.

Prinţul Gregorie Sturdza, unul dintre cei mai bogaţi boeri ai Moldovei, proprietarul ḑiarului „Democratul“, ţine, că a sosit timpul a spune lumii, că România trebue sĕ părăsească politica externă de până acì şi va trebuì sĕ se misce în apele rusesci. Acestea le spune prinţul de pe tribuna senatului României în faţa unui guvern bănuit de rusofilie şi în mijlocul unei adunări presidate de un bărbat, care nici-când n'a făcut vre-un secret din convingerile sale politice rusofile. Marele boer a fost ascultat, de o parte a adunării chiar aplaudat, fără-ca guvernul sĕ fi luat posiţiune faţă cu aceste vederi politice exprimate. Noi credeam, că vorbirea aceasta rusofilă a fost un punct al programului de activitate a maiorităţii parlamentare pentru a se da bună ocasiune atât guvernului, cât şi maiorităţii parlamentare, a susţinè cu toată hotărîrea programul seu politic, ce trebue sĕ difere în mod esenţial de principiile sus-

---

FOIŢA „TRIBUNEI“.

Cuminte fără seamă.

— Poveste din popor. —

(Urmare şi fine.)

„Dar' tu ce te-ai socotit, omule, spune şi tu ce sboară fără aripi în lume.“

— „Eu, înălţate împĕrate, sĕ fie cu iertare, gândesc, că zăpada sboară fără aripi, că vine din cer şi se pune jos frumos, de nu-'şi rupe grumazii.“

Împĕratului 'i-a plăcut rĕspunsul, 'l-a scris pe o hârtie şi 'l-a întrebat: „Ce fuge mai iute în lume?“

— „Eu cuget, împĕrate, că în lumea aceasta mai tare şi mai iute fuge soarele, că merge într'o ḑi, adecă în 12 ciasuri, dela rĕsărit până la apus şi nu odichnesce nicăiri.“

— „Bine ai rĕspuns“, — ḑise împĕratul, — „spune-'mi acum ce e mai gras în lume?“

— „Apoi, luminate împĕrate, eu în prostia mea gândesc, că pământul e mai gras, că din el es toate şi chiar porcul vecinului s'a îngrăşeat cu bucate eşite din grăsimea pământului, şi chiar noi oamenii şi toată lumea tot din grăsimea pământului trăim.“

— „Ai tĕi sûnt banii“, — rĕspunse împĕratul, — „tu ai rĕspuns mai bine; dar' până 'ţi-'i voiu da, tu sĕ-'mi spui cine te-a învĕţat pe tine sĕ rĕspunḑi aşa?“

— „Apoi, luminate împĕrate, sĕ fie cu iertare, am şi eu ca toţi oamenii o copilă, şi aceea m'a învĕţat, dela ea sciu ce sciu.“

— „Bravo! Cuminte copilă ai, cuminte fără seamă, dar' veḑi tu faţa asta de masă, du-te şi-'i spune, că până dimineaţă din firele acestea trei sĕ-'mi facă o faţă de masă tocmai ca asta şi la opt ciasuri sĕ 'mi-o aducă, apoi vei căpĕta banii, mai curênd nu.“

Săracul Pavel se întoarse supĕrat, căci cum va putè face copila lui din 3 fire de mĕtasă o pânzătură întreagă şi în fel de fel de vărgi.

Dar' copila nu s'a spăriat când 'i-a spus; ci mergênd după uşe, a luat 3 găteje (nuiele) din mătură şi dându-'i-le tatălui seu 'i-a ḑis:

— „Du-te, tată, la împĕratul şi-'i spune, că eu sûnt muiere, ear' a face rĕsboiu este lucru bărbătesc, deci sĕ-'mi facă din aceste 3 găteje de mătură un rĕsboiu, că apoi eu îi voiu ţese pânzătura, ear' fără rĕsboiu ba.“

Împĕratul s'a luat de gând, când a auḑit ce cere fata omului şi a ḑis: „Bine, drept are, că a face rĕsboiu e lucru bărbătesc; dar' veḑi oala aceasta, 'mi-a rĕmas dela părinţi şi nu aş vrè bucuros sĕ o prăpădesc, dar', uite, 'i-a sărit un petec din burtă, du-te şi spune fetei tale sĕ 'mi-o cârpească, aşa ca nici sĕ nu se cunoască, că a fost vre-odată spartă. Atunci vei căpĕta banii.“

Omul sărac întră în casa lui cu hêrbul în mână şi era foarte supĕrat, dar' fata nu s'a spăriat nici acum, ci a ḑis cătră tatăl seu:

— „E cuminte împĕratul, dar' 'şi-a găsit ac de cojocul lui. Mergi curênd, tată, şi-'i spune, că dacă vrea sĕ-'i cârpesc oala, sĕ 'mi-o întoarcă pe dos, căci petecile se pun pe dos, ear' nu pe faţă, ear' dacă o va putè întoarce, şi eu o voiu putè-o cârpì.“

Împĕratul auḑind ce a ḑis fata s'a minunat, dar' a ḑis: „Du-te şi-'i spune, că mâne la ameaḑi viu în cutare birt, şi acolo vreau sĕ mănânc de prânḑ; ear' până voiu venì eu, fata ta sĕ-'mi gătească de mâncare din cele douĕ petri rotunde ce stau una la dreapta şi alta la stânga când întri pe uşe. Sĕ-'mi gătească adecă zamă cu carne, friptură, sĕ fie gata când voiu venì. Ear' de nu, apoi nu căpĕtaţi banii“.

Bietul om, supĕrat şi amărît pleacă cătră casă ḑicênd: „Anevoe mai poate scoate omul mielul din gura lupului; până acum am avut sĕ mĕ judec cu vecinul, dar' cine 'şi-a pune boii în jug cu împĕratul. Doamne, rea s'a mai făcut şi lumea asta“.

Auḑind fata voea împĕratului, ḑise: „Nu-i nimic, tată, du-te şi spune împĕratului, că eu îi fac bucuros, dar' sĕ nu mĕ facă a mĕ mesteca în lucruri bărbătesci, că nu mĕ prind. Adecă: trimită un om sĕ junghie petrile sĕ curgă sângele din ele, căci carnea cu sânge nu e sănĕtoasă, ear' a junghia porci e lucru bărbătesc şi nu-i de mine.

Împĕratul auḑind ce cere fata, s'a minunat de mintea ei şi ḑise:

„Mĕi omule! Aicia ai banii, du-te acasă şi ai tĕi sĕ fie. Dar' fiindcă ai o fată aşa cuminte, spune-'i, că eu vreau sĕ o cunosc şi dimineaţă sĕ vie la mine, adecă sĕ veniţi amĕndoi, dar' spune-'i aşa, că sĕ nu vie nici călare, nici pe jos, nici desculţă, nici încălţată, nici pe drum, nici pe dealuri, nici îmbrăcată, nici desbrăcată, şi cu cinste şi fără cinste“.

Omul se duce acum voios acasă, că a căpĕtat banii, şi spune şi fetei ce a ḑis împĕratul. Fata auḑind, a ḑis:

„Du-te, tată, şi cumpĕră un ţap, că vom face şi acest lucru de nimic“.

Ear' fata îmbrăcându-se într'un rociu de pesci, făcându-'şi opinci de ciur, s'a pus călare pe ţap, şi luând o oală în mână, băgă în ea o vrabie, o legă pe la gură cu o păstură şi a plecat. N'a mers nici pe drum, nici pe dealuri, ci pe şanţul drumului, călare pe ţap.

Când a ajuns la curtea împĕratului, acesta o aştepta cu toţi ministrii sei şi nu se putea mira din destul, cum a potrivit de bine lucrul.

Împĕratul s'a uitat lung, lung la fată, şi vĕḑênd, că pe cât e de învĕţată şi cuminte, pe atât e de frumoasă şi cu lipiciu, a gândit ce a gândit. Pe urmă, după o socoteală bună, 'şi-a şi spus gândul. El adecă în faţa la toţi oamenii lui cei mari a spus, că pe fata lui Pavel cel sărac nu o mai lasă sĕ meargă acasă, ci o ia de nevastă şi face din ea împĕrătească. Şi precum a ḑis a şi făcut. Şi a făcut o nuntă de a mers veste şi poveste în lumea toată.

Ear' bietul Pavel nu mai scia al cui e de bucurie. El socrul împĕratului, tata împĕrătesei, lucru de tot mare. A şi ḑis el în prostia lui cătră nevasta sa, când se întorceau acasă dela ospĕţ în o trăsură cu patru smei: Tu, nevastă, bine-a ḑis cine-a ḑis:

„Când va vrè norocul sĕ-'ţi întoarcă pasul, „Nu-'ţi aduc anii ce-'ţi aduce ciasul“.

Aşa-i, bărbate, aşa-i. Bag-seamă că s'a împlinit şi la noi ḑisa vorbei: „Când vrea Dumneḑeu, şi dracul vine la om cu colaci“. Şi multe vor fi mai cioromoit ei până au ajuns la curtea cea nouă, la casele cele minunate, cu care 'i-a dăruit ginerile lor, împĕratul, ca sĕ trăească ḑile albe după cele negre.

Trăit-au împĕratul şi împĕrăteasa destulă vreme fericiţi şi cu pace, cum abia s'ar putè povestì. Dar' „Ucigăl-toaca“ nu doarme, El umblă prin lume sĕ învrăjbească oamenii, îşi bagă lingura unde nu-'i ferbe găina şi face ḑile fripte oamenilor.

Avea adecă împĕratul obiceiu, că nici o judecată, nici o împăciuire, nu tăcea între oameni singur, ci totdeauna cu împĕrăteasa îi împăca. Dela o vreme ea făcea pace între oameni fără sĕ mai întrebe de împĕratul, că ce şi cum, ear' acesta era foarte mulţumit cu ea.

Într'un târḑiu s'a întors lucrul pe dos şi împĕratul 'i-a spus, că fără de el sĕ nu mai facă nici o judecată, căci, mĕ rog, 'şi-a spĕlat cine 'şi-a spĕlat gura cătră împĕratul, că oamenii ḑic, că împĕrăteasa e mai învĕţată ca el. Împĕrăteasa 'i-a promis, că nu va mai face şi va fi ascultătoare: dar' vorbă scurtă, ea nu 'şi-a putut ţinè cuvêntul.

S'a întêmplat adecă, că tocmai la un târg de ţeară al oraşului, în care trăia împĕratul, acesta s'a fost dus de acasă; bag-seamă cu puşca după iepuri.

Doi oameni dintr'un sat vecin s'au înţeles, cum ar fi astăḑi, sĕ meargă pe mâne

ţinute prin unul dintre cei mai marcaţi boeri ai ţerei. Guvernul a tăcut însĕ cu desĕvîrşire. Prinţul Gregorie Sturdza cu suta sa de milioane nu este tocmai un om, pe care ai putè sĕ nu-'l bagi în seamă. Nu se poate explica şi această tăcere ca o concesiune ce a trebuit sĕ o facă grupul Rosetti—Carp grupului Manu—Lahovary?

Adresele către rege, votate de maioritățile parlamentare, nu sûnt decât o simplă parafrasă a mesagiului regesc, fără nici un colorit. În adresa senatului pasagiul despre politica externă este ţinut chiar foarte reservat şi pus numai pe la sfîrşitul textului. Aceasta probează, că maioritatea parlamentară nu ţine nici de bine, nici de necesar a se accentua cu deosebire şi a marca cu precisiune atitudinea în politica externă. Ear' grupul Rosetti—Carp a trebuit sĕ facă această concesiune grupului Manu—Lahovary.

Şi pentru-ce toate aceste concesiuni? Pentru a se asigura primirea reformelor interne proiectate de guvernul junimist? Nu ne putem pronunţa în meritul acestor reforme. Nu este nici treaba noastră a ne pronunţa, dar' nici nu am putè-o face cu destulă cunoscinţă de causă. Vedem însĕ, că discuţiunea asupra acestor reforme se amână fără seamă şi că toate partidele politice pretind prin organele lor modificări esenţiale în proiectele de legi ale guvernului junimist. Amânarea discuţiunii şi modificarea proiectelor au negreşit o legătură causală, şi grupul Rosetti—Carp va trebuì în urmă sĕ facă concesiuni pentru-ca guvernul sĕ poată susţinè, ear' maioritatea parlamentară sĕ poată primì acele proiecte.

Eată dar' isvorul nedumeririlor noastre. Existând heterogenitatea elementelor în guvernul României, purtându-se în sinul guvernului chiar o luptă de partid cu avansuri şi concesiuni, nu înţelegem, cum şi când se va găsì resultanta comună între aceste curente opuse? Care va fi în urmă politica externă adevĕrată a guvernului? Programul desvoltat al lui Gregorie Sturdza necombătut de nimenea sau programul desvoltat de Petre Carp şi neaplaudat de nimenea?

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 9 Decemvrie st. v.

Oficiosul „Nemzet“ a scris ḑilele acestea un articol despre noul proiect militar, din care se poate vedè, care anume este minimul pretenţiunilor Maghiarilor fără deosebire de partid în ceea-ce privesce cestiunea limbei la depunerea examenului de oficer în reservă. „Nemzet“ spune, că validitarea limbei statului la examenele voluntarilor de un an este un postulat al statului unguresc. Maghiarii nu vor alta, decât ca tinerilor maghiari sĕ li se ofere posibilitatea, de a purta sabia în armata comună. Dacă această dorinţă li se împlinesce, ei vor purta cu drag toate celelalte sarcini ce se impun prin noua lege militară. „E cu totul altceva“, — sfîrşesce oficiosul maghiar, — „când o foaie de a naţionalităţilor păşesce cu pretenţiunea, că dacă voluntarii maghiari pot depune examenul în limba maghiară şi tinerii români au dreptul de a cere, ca sĕ fie examinaţi în limba lor maternă. Căci noi întrebăm: De când limba română este limba statului în Ungaria? La depunerea examenului de oficer nu poate fi vorba de altceva decât de limba germană, respective cea maghiară. O altă limbă acì nu poate venì în combinaţie. Deoare-ce însĕ cu privire la cele spuse vedem o garanţă în acel proiect de conclus al comisiunii pentru armată, care se rapoartă la examenul de oficer al voluntarilor, privim cu linişte în faţa sorţii, pe care o va avè proiectul militar, şi dorim, ca acela sĕ devină lege, căci prin aceasta vom ajunge realisarea unei dorinţe vechi şi împlinirea unei trebuinţe arḑĕtoare, care consistă într'o însemnată îmulţire a oficerilor maghiari în armata comună“.

Cele mai noue sciri din Belgrad asigură, că pentru moment nu sûnt prospecte de a se face vre-o schimbare în guvernul sêrbesc, dar' că cercurile conducĕtoare vor ţinè cont de faptul, că radicalii posed o maioritate covîrşitoare în Scupcina cea mare. Numai într'un singur punct nu va ceda coroana: ea adecă va pretinde, ca constituţia revisuită sĕ se accepteze fără amandamente şi fără modificări. Dela împlinirea acestei pretenţiuni va atîrna întreaga operă a revisuirii. Conducĕtorii radicali s'au arĕtat deja mai înainte aplecaţi a împlinì această dorinţă a regelui; dar' în faţa maorităţii celei mari, de care s'au împărtăşit la alegeri, par a avè scrupuli, dacă vor putè ori nu rĕsbì cu puternicul curent ce se manifestează în sinul partidului lor. Se ḑice, că conducĕtorii radicali 'şi-au adus acesti scrupuli la cunoscinţa cercurilor competente, la ceea-ce au primit însĕ numai rĕspunsul, că regele ar regreta mult, dacă întreaga operă mare a revisuirii se va zădărnicì în felul acesta.

„Pol. Korr.“ primesce din Constantinopol scirea, că subscrierea convenţiei consulare sêrbo-turcească va urma încurênd. Încheierea acestei convenţii este pentru Turcia mai ales de aceea de importanţă, pentru-că aceasta este prima convenţie consulară a Turciei ce se basează pe principiile dreptului internaţional. Pentru Sêrbia convenţia formează numai o ediţie încâtva schimbată a convenţiilor consulare ce le are deja cu alte state.

Rĕspunsul regelui României la adresa biroului comisiunii senatului, care 'i-a fost presentată Duminecă, este următorul: „Primesc cu cea mai viuă plăcere adresa senatului şi sûnt foarte simţitor la asigurările de dragoste şi credinţă ce d-voastre îmi exprimaţi în termini aşa de călduroşi, în numele acestui înalt corp. Cu o adevĕrată satisfacţiune constat, că guvernul Meu se poate răzima pe spriginul luminat al senatului, care promite a se ocupa cu cea mai mare băgare de seamă de proiectele de legi menite a îmbunătăţì diferitele ramuri ale administraţiei statului şi a deslega cestiunile, a căror resolvare ţeara o aşteaptă cu nerăbdare. Sper, că d-voastre veţi găsì în această frumoasă activitate pentru binele obştesc un teren comun de înţelegere şi veţi contribuì astfel la lăţirea spiritului de concordie, atât de dorită pentru o lucrare roditoare. Sûnt încredinţat, că ne vom întâlnì totdeauna în acelaşi sentiment de devotament către patrie, spre a sĕvîrşì împreună opera de consolidare şi de întărire, la care sûntem chemaţi a conlucra. Vĕ mulţumesc încă odată atât în numele Meu cât şi în numele reginei, de sentimentele de iubire ce Ne exprimaţi şi ne unim cu d-voastre în toate urările pentru fericirea scumpei noastre Românìi“.

Din cartea mai nouă a d-lui Mocsáry.

(Părerile lui Bela Grünwald despre cestiunea naţionalităţilor.)

(Urmare)

„De aceea 'mi-au bătut la ochi cuvintele aruncate de Bela Grünwald despre „sentimentalitate şi fantasterie naţională“, care arată *ex unque leonem*, că lui îi lipsesce sentimentul naţional de a nu abdica nici odată şi sub nici o împregiurare la naţionalitatea sa — şi care arată direcţiunea, în care cel puţin *in thesi* abdicarea la naţionalitate nu este exclusă. Între împregiurările noastre nu este vorba de asemenea opţiune, dar' posibilitatea casului în teorie nu se poate nega şi cred, că nu va fi lipsă nici de exemple practice, de care sûnt destule.

Dar' nu numai de aceea poate fi vorba, ce fac naţionalităţi întregi, ci şi de aceea ce au făcut sau ce ar fi aplicate sĕ facă clase singuratice sau oameni singuratici. Aristocraţia înaltă maghiară, după-cum ḑice Bela Grünwald, s'a înstrăinat în Ungaria de către naţiunea maghiară. Oare la aceasta n'a fost de mare influenţă idea, că imperiul habsburgic, din care Ungaria după ei era numai o parte integrantă, a avut lipsă, ca organismul lui prin unitatea de limbă sĕ devină mai tare? Şi oare idea unităţii acestui imperiu şi supunerea faţă cu dinastia, care representă acest imperiu, n'a fost adevĕrată noţiune de stat? Dar' avem înaintea noastră alt exemplu, un lucru, care se petrece înaintea ochilor nostri. Şi acesta este schimbarea, care în momentele de faţă se întêmplă în raporturile naţionale din monarchia austro-ungară. Monarchia austro-ungară, netăgăduit, că prelûngă tot dualismul şi cu toate-că se pune la mijloc copula „şi“, este un organism de stat, ear' basa naţională a acestui organism până acum a format-o limba germană. Limba germană mai e şi astăḑi limba guvernului comun şi a armatei comune a monarchiei, dar' de sub basa aceasta de limbă tot mai mult se perde terenul, adecă naţionalitatea germană. Limba germană tot mai mult stă ca limbă a statului numai ca un compromis, dar' rolul dominant al naţionalităţii germane merge spre apunere şi interesele germane sûnt împinse în planul din urmă. Încă nu este vorba, ca naţionalitatea germană sĕ predee rolul conducĕtor altor naţionalităţi, dar' abdicaţia există deja în mare parte şi anume din partea unor factori foarte înalţi şi cu influenţă foarte mare. Ear' această abdicaţie se întêmplă din interese de stat, emanează din noţiunea statului.

Înţelegênd naţionalitatea din punctul de vedere al statului, poate urma şi aceea, ca cineva sĕ pună pond foarte mare pe extinderea externă a naţionalităţii statului, fără a se gândì mult, că oare în interiorul ei rĕmâne curată, întreagă şi credincioasă caracterului seu original.

După această vedere unitatea limbei este lucrul principal, ear' că cum este limba unitară, aceasta este numai o întrebare de a doua ordine. După această vedere se poate închipuì casul, ca prelûngă o extindere mare sau cel puţin considerabilă, limba sĕ pătimească mari schimbări, care în cele mai multe casuri ar fi identice cu stricarea limbei. S'ar putè isbândì proverbul: Lasă pe Slovac în casă şi te scoate el pe tine dintr'însa.

Sporirea tesaurului lexicografic în sine este un lucru gingaş, dar' în casul acesta vine pericolul cel mare, provocat prin introducerea în massă a neofiţilor. Prin traduceri rele întră în limbă tot felul de „ismi“, care la început numai din glumă merg dela gură la gură, până când în urmă se vîră în limbă şi nu se mai pot scoate. În sfîrşit se strică şi formele limbei, astfel că stricarea e completă. Dar' cu limba deodată merge şi caracterul naţional. Acesta se poate altera prin lăţirea extinsă a naţionalităţii în două chipuri: prin intermediarea limbei sau prin mestecarea mijlocită, adecă prin aceea, că străinii întră în şirurile membrilor naţiunii. Acestia pot aduce contribuiri nepreţuite la capitalul spiritual şi moral al naţiunii, dar' din punctul de vedere al curăţeniei limbei şi al integrităţii caracterului naţional nu se poate ḑice destul: *caveant consules*. Oamenii ideii de stat dau din umeri, când aud asemenea advertismente. Ce le pasă lor de Hecuba! Numai sĕ se lăţească limba unitară, ca cel mai puternic mijloc al unităţii de stat. Poate mai uşor se lăţesce, dacă mai lasă din originalitatea şi însuşirile sale. Şi de aceea poate este chiar oportun a-'i mai poleì dungile, a-'i lucrì părţile dure şi colţuroase, pentru-ca sĕ fie străinului mai accesibilă şi transformarea lui sĕ nu 'i-se pară împreunată cu prea mari jertfe. Cu totul contrar este punctul de vedere, după care naţionalitatea este scop de sine şi limba cu însuşirile ei proprii şi toate însuşirile naţionale sûnt privite ca oglinda naturei celei mai interne a omului. Pe acest punct de vedere vine în primul plan direcţia, după care sentimentul naţional se poate potenţa până la fanatism şi care după aceea afară de sine nu cunoasce alt titlu de drept. Aceasta nu voesce sĕ conceadă nimica din caracterul original al naţionalităţii, nu voesce sĕ primească nimica străin, ci din contră voesce sĕ se reîntoarcă la isvorul original al particularităţilor naţionale, scrutează cu îngrijire originea naţionalităţii şi aici arată inclinări aristocratice, după putinţă caută legături distinse, arată chipurile fermecătoare ale gloriei străbune, faptele măreţe ale strămoşilor, fie când e vorba a clădì, fie când e vorba a dĕrîma, dar' sub toate împregiurările dă doveḑi de putere şi de capacitate. Această direcţie primesce numele cele vechi, datinile cele vechi, costumurile cele vechi (întru-cât adecă comoditatea modernă se împacă cu ele, căci până aici nu merge fanatismul). Acest punct de vedere caută în limbă purismul şi în toate celelalte restricţiuni, prin care naţionalitatea sĕ se poată deosebì de alte naţionalităţi. Spre norocire civilisaţia generală şi progresul ei iresistibil pune margini acestei mişcări naţionale, ce are tendenţa de a pune linii precise de demarcaţiune între naţionalităţi, şi o feresce încâtva de a cădè în exageraţiune, după-cum este aplicată. (Va urma.)

Cestiunea ţeranilor în România.

(Urmare.)

Discursul dlui Teodor Rosetti în şedinţa camerei dela 24 Noemvrie.

Dl preşedinte al consiliului T. Rosetti: Dlor deputaţi, îmi veţi permite a fi foarte scurt în rĕspunsul, pe care îl voiu da la interpelarea dlui Nădejde, şi aceasta pentru cuvêntul, că s'a făcut atâta discuţiune, încât cred, că acum ar trebuì sĕ fim cam economi cu timpul d-voastre şi al nostru, şi pentru-că onor. dn. Dobrescu, care a vorbit în urmă, 'mi-a uşurat întru ceva sarcina. . . .

Dl I. Nădejde: Noi nu sûntem solidari cu d-sa.

Dl preşedinte al consiliului T. Rosetii: Dl Dobrescu 'mi-a uşurat întru ceva sarcina, indicând camerei câteva din causele rĕscoalei, pe care dl Nădejde ne-a cerut sĕ 'i-le indicăm. Dar' sûnt silit cu toate acestea sĕ rĕspund la punctul dintâiu al dlui interpelator: Care sûnt causele mişcării ţerănesci?

Dlor, afară de causele mai adûnci şi mai depărtate, oare-cum istorice, ale acestei mişcări şi ale întregei stări de lucruri din ţeara noastră, asupra cărora, dacă am voì sĕ ne întindem, am avè sĕ vorbim opt ḑile şi poate-că tot nu am ajunge la vre-o înţelegere între noi, afară de aceste considerăţiuni generale, trebue sĕ semnalez între causele mai apropiate ale ultimelor tulburări, unele, pe care onor. dn. Nădejde nu le-a indicat şi în privinţa cărora d-sa întreba deunăḑi pe banca ministerială sĕ-'i spună, dacă este sau nu acord între vederile noastre asupra acestor cause şi vederile d-sale. Putea onor. dn. Nădejde sĕ se aştepte dela început la acest rĕspuns, că modul nostru de a cugeta, vederile noastre asupra acestei cestiuni sûnt atât de diametral opuse vederilor d-sale în unele puncturi din cele mai de căpetenie, încât o înţelegere, o concordanţă între d-sa şi noi nu credem a fi deloc admisibilă.

Dlor deputaţi, causele tulburărilor, pe care am avut a le deplânge şi a le reprima în primăvara acestui an, sûnt, precum am avut onoare a vĕ spune, multiple; ele sûnt de o îndoită ordine, după părerea noastră, sûnt de o ordine administrativă şi legislativă în acelaşi timp şi de o ordine economică.

Relativ la ordinea administrativă-legislativă sĕ-'mi daţi voe sĕ fac foarte pe scurt istoricul mĕsurilor luate de un timp încoace în privinţa acestei cestiuni, pentru-că în parte cred, că agitaţiunea spiritelor, care s'a manifestat prin ultimele mişcări produse în unele judeţe, este datorită confusiunii introduse în capul oamenilor prin o greşită legislaţiune, care a voit sĕ reguleze această delicată cestiune a împroprietăririi ţeranilor.

Sciţi în adevĕr, dlor, că la 1864, când s'a votat legea rurală, s'a stab. un principiu, acel principiu era, nu că se dă locuitorilor săteni o proprietate nouă, ci că li se recunoasce o proprietate, pe care *ab antiquo* au avut-o, şi ceea-ce rĕscumpĕrau ţeranii la 1864 nu era pământul luat dela proprietarul moşiei şi trecut în proprietatea lor, ci era numai degrevarea muncei seculare, pe care o făceau ţeranii sub numele de clacă, după vechile aşeḑeminte ale ţerei. (Aplause.)

Dar' legiuitorul din 1864, îngrijat şi zelos de a prevedè şi pentru viitor buna stare a poporaţiunii noastre rurale, s'a gândit şi la o parte de ţerani, care' după principiile puse de dînsul în legea din 1864, nu se beneficiau de acea lege sau care din alte diferite împregiurări n'ar fi putut sau n'ar fi voit sĕ iee pământ pe moşiile, unde se împroprietăriseră cei care primiseră pământuri în 1864.

De aceea s'a pus dispositiunea dela art. 5 şi 6 din legea rurală, care ḑice, că se deschide o perspectivă de a fi împroprietăriţi ţeranii pe moşiile statului, perspectivă, care de altmintrelea nu era decât enunţată şi întru nimic fixată şi regulamentată prin legea rurală; urma a se faceântâiu un fel de statistică prin aşa numita tabela litera b, pentru-ca legiuitorul sĕ-'şi poată da cont de numĕrul şi de împregiurările, în care se afla acea parte a poporaţiunii, care ar fi avut sĕ între în prevederile acestor două articole, pentru-ca în urmă sĕ se scie de administraţiune ce mĕsură sĕ se iee în privinţa vênḑĕrii acelor bunuri ale statului.

Nu s'a făcut însĕ această lucrare aşa precum o cerea legiuitorul, şi cu toate-că se înscrisese în tabela litera b, în anii 1864 şi 1865, un numĕr oare-care de însuraţei sau alţi ţerani, care întrau în categoria acelei dispositiuni a legii, nu s'a făcut nimic în privinţa lor până în 1878.

Sĕ vedem acum, dacă în 1878 s'a aplicat în spiritul şi în esenţa ei legea din 1864 şi cum s'a procedat.

După legea din 1864 aveau dreptul de a fi înscrişi în tabela litera b însurăţeii, care în acel an ar fi fost sĕ facă clacă, dacă n'ar fi intervenit legea rurală, adecă o categorie de oameni, care, după vechile aşeḑĕminte, ar fi fost, dacă nu intervenia legea rurală, puşi în posiţiunea de a primì pământ de hrană dela proprietarii moşiilor. Nu s'a făcut însĕ aşa la 1878, când s'a făcut o nouă împroprietărire, fiindcă nu s'a ţinut cont de această clasă a însurăţeilor dela 1864.

Prelûngă că s'au introdus şi alte clase de însurăţei sau de ţerani, s'au făcut sĕ se beneficize de dispositiunile acestui regulament, căci prin regulament s'a făcut atunci treaba, persoane, care nu întrau deloc în categoria legii rurale, persoane, care nu erau şi nu fuseseră nici odată ţerani, şi ca o ilustraţiune, d-lor, pot sĕ vĕ spun un cas. Eu eram pe atunci la curtea de casaţiune şi sciu, că doi din aproḑii acelei curţi au fost împroprietăriţi în coastele Bucurescilor. (Rîsete).

O voce: În alte părţi s'au împroprietărit şi copii de doi ani.

Dl preşedinte al consiliului T. Rosetti: Tot astfel şi în alte puncte ale ţerei s'au împroprietărit mahalale întregi din oare-care oraşe, dându-se pământ la o poporaţiune, care, ori-cât de interesantă ar fi, nu putea fi considerată ca întrând în vederile legii rurale, şi astfel s'a întêmplat, că mulţi din cei care ar fi fost în drept sĕ fie împroprietăriţi au rĕmas pe dinafară, pentru-că alţii au luat locul lor.

Acest mod de aplicare a legii a causat o adûncă nemulţumire şi decepţiune în toată

---

la târg. Dar' unul avea căruţă şi cal nu; altul avea o iapă şi căruţă ba. S'au socotit sĕ prindă amêndoi, unul se dea căruţul şi altul iapa, şi aşa au plecat de noapte la târg sĕ ajungă din vreme. Pe cale omului cu iapa fiindu-'i somn, trezesce pe cel cu căruţul şi îi ḑice: „Vecine, te rog, mai mână şi d-ta iapa, sĕ mĕ pun şi eu sĕ aţipesc puţin, că 'mi-se închid ochii de somn. Acesta ascultă, şi hi! merge cât merge, dela o vreme eapa stă şi, fără a se socotì mult, fată un mânz, de sĕ te tot uiţi la el. Omul cu căruţa, ce se socotesce ce nu, că se apucă, curăţă iapa frumos, ia mânzul, îl pune sub căruţa lui, unge o gaură făcută de vreme în coşul căruţei dinapoi; în urmă trezesce pe cel cu eapa şi ḑice: „Scoală vecine, sĕ veḑi ce n'ai mai vĕḑut de când 'ţi-a crepat D-ḑeu ochii. Căruţa mea — miră-te, vecine dragă — a fetat un mânz.“

— „Vorbă sĕ fie. A fĕtat iapa mea, că tocmai pe vremea aceasta 'i-se împlinesce sorocul. De altcum nu te mai face de rîs! Cine a mai auḑit sĕ fete căruţa? Te rîde cine te aude!“

— „Ba nu glumă, vecine, doară eu nu sûnt copil, uite gaura pe unde a eşit. Mânzul e al meu şi vorba e gata.“

— „Da cum sĕ nu? Aş fi tocmai bun de pus la fum când te-aş crede. Nu-'ţi las mânzul odată cu capul.

Şi tot aşa din vorbă în vorbă, până au apucat sĕ meargă la împĕratul sĕ-'i împace.

Împĕratul, cum am ḑis, nu era acasă, ei s'au tânguit împĕrătesei, ear' aceasta 'i-a întrebat: A căruia este iapa?“

— „A mea, jupânească împĕrătească“.

„Bine. Desprinde-o dela căruţă şi o ţine de frĕu, ear' tu, omule, prinde de căruţă, plecaţi unul la dreapta şi altul la stânga, şi după care va merge mânzul, al aceluia este.

Mânzul, firesce, a mers după iapă şi oamenii astfel împăcaţi, au plecat în târg.

Când erau sĕ ese din curte, se întâlnesc cu împĕratul, şi întrebându-'i, ei îi spun toată treaba.

Acesta s'a mâniat foc pe împĕrăteasa şi întrând în casă îi ḑice rĕstit: „Findcă nu m'ai ascultat şi te-ai amestecat ear' în lucrurile mele, ai făcut singură judecata, îţi spun acum, ruptales, că amêndoi nu mai mâncăm pită şi sare dintr'un blid. Acum numai decât sĕ te duci dela mine.

„Dar' fiindcă eu te iubesc atât, cât poate tu nu eşti vrednică, te las sĕ-'ţi iai din casă tot ce vei avè tu mai drag“.

— „Bine, împĕrate, mĕ voiu duce fără nici o supĕrare, dacă-i treaba aşa, te rog însĕ iartă-mĕ sĕ şed acì încă până deseară, sĕ mai cinăm odată amêndoi şi apoi va fi cum va vrè Dḑeu“.

Împĕratul s'a învoit, şi venind seara, împĕrăteasa a gătit nisce drăguţe de bucate, că sĕ fi mâncat sĕ nu te mai saturi. Punênd şi o sticlă cu vin pe masă, după-ce au mâncat bine, au început a gusta câte puţin vin şi numai ce împĕratul adoarme dus, de gândiai, că 'l-a lovit în cap cu ceva. Împĕrăteasa adecă pusese în păharul împĕratului nisce praf, de care dacă beai adormi ca mort. Adormind împĕratul, ea a poruncit de a venit o trăsură înaintea uşei, şi întunerec fiind, ea a luat pe împĕratul în braţe, a încuiat uşile şi s'a pus în trăsură şi au plecat amêndoi, el dormind, ea rîḑînd.

Dela o vreme, trecênd puterea prafului, împĕratul se deşteaptă, se şterge la ochi, strigă, „unde sûnt eu?“ Pipăe, dă de împĕrăteasa. „Cine e aici?“

— „Eu sûnt aici“, rĕspunde împĕrăteasa“

— „D'apoi cum? Ce faci aici?“

— „Nimic, ce sĕ fac. Ia mĕ duc acasă, după-cum 'mi-ai poruncit astăḑi“.

— „Bine, bine. Tu te duci, dar' eu cum mĕ aflu aici cu tine“.

— „Aşa“, ḑise împĕrăteasa. „Aceasta s'a întêmplat după voea ta, împĕrate“.

— „După voea mea?“ Întrebă împĕratul vênăt-verde de mânie“.

— „Da! după voea ta. Tu ai ḑis şi m'ai iertat sĕ-'mi iau cu mine ce voiu avè mai drag din casă. Apoi eu nimic din ce avem noi în casele noastre nu am aşa drag ca pe tine. Şi aşa am făut cum ai ḑis, te-am luat pe tine, căci tu-'mi eşti mai drag“.

Împĕratul o îmbrăţişà cu căldură şi ḑise: „Vino sĕ ne întoarcem noi acasă la căsuţa noastră, că vĕḑ eu, că tu eşti cuminte fără seamă“. Şi s'au întors; ear' de atunci pacea n'a mai fugit dela casa lor, au trăit laolaltă ca două degete dela o mână.

Şi de-or mai fi trăind, ei or fi sciind, ear' eu gat cu povestea şi:

Încălecai pe o şea
Şi o-am spus aşa,
Bine-ar fi de v'ar plăcè.

Ioan Berescu.

ţeara. Dar' prelûngă această greşeală, care era o greşeală oare-cum technică şi de execuţiune, a venit sĕ se adauge şi o greşeală de principiu, care a contribuit mai mult la perturbaţiunea spiritelor şi la confusiunea, ale cărei triste resultate le-am vĕdut cu toţii astă-primăvară. Şi eată cum, d-lor; care era posiţiunea statului voind a aplica art. 5 şi 6 din legea rurală? Era legat de vre-o dispositiune a acestei legi în ceea-ce privesce concesiunile? Nu, pentru-că acolo nu se arată decât un principiu pentru viitor fără nici o regulamentare. Care erau relaţiunile ce se cereau din nou sau care existau deja între stat, ca proprietar de moşii, care punea în vênd̨are sau aliena o parte din domeniul seu la ţeranii, care nu erau de pe acele moşii, şi între acesti ţerani? Erau cele din legea rurală sau nu? Evident că nu. Dacă dar' între proprietarii şi fostii clăcaşi la 1864 era un fel de deosebire în stăpânirea pământului şi în rĕscumpĕrarea clăcei şi a muncei, de ceea-ce era pe moşiile statului, a fost prin urmare o greşeală radicală şi de principiu de a aplica dispositiunile prevĕd̨ute în legea rurală la această nouă ordine de idei, pentru-că aceasta era un mijloc, poate inconscient, de a aduce o perturbaţiune în capul oamenilor asupra drepturilor lor, lăsând a se crede, că este un drept absolut al fiecăruia numai pentru-că este ţeran, de a fi împroprietărit în condiţiunile legii rurale, deoare-ce d-voastre sciţi, că legea rurală la 1864 s'a aplicat odată pentru totdeauna, producĕndu-'şi efectul ei.

Dar', d-lor, aceasta n'a fost de-ajuns. După-ce s'a făcut cum s'a făcut acea împărţire de pământ la 1878 şi s'a creeat un numĕr oare-care de comune noue, altă greşeală a fost adăugată la cea veche. Starea de nemulţumire creată prin modul puţin corect, prin graba, prin nechibzuinţa cu care se făcuse împărţirea din 1878, mergênd din d̨i în d̨i crescênd şi dând loc la diverse reclamaţiuni, guvernul s'a preocupat de această stare de lucruri, şi credênd necesar de a revenì asupra lucrării din 1878, pentru a îndrepta întru ceva erorile de atunci, mijlocul, pe care 'l-a găsit practic şi eficace în această privinţă, a fost următorul: s'au însărcinat comisiunile permanente de revisuire stabilite de legea financiară pentru revisuirea rolurilor de imposite fonciare, care fac adause san scăderi din trei în trei luni de d̨ile, s'au însărcinat acele comisiuni sĕ revisuească şi operaţiunile făcute la 1878. Dar' aceste comisiuni, după modul şi după scopul, în care erau instituite, după personalul, care le compunea, şi după atâtea şi atâtea împregiurări, nu erau organe destul de serioase, destul de sigure şi de apte pentru o operaţiune aşa de delicată. Şi s'a întêmplat atunci acel fapt straniu, că o mare parte din cei împroprietăriţi la 1878 au fost mutaţi şi rĕsmutaţi din 3 în 3 luni de d̨ile din proprietăţile lor, astfel că oamenii, care au plătit în curs de trei patru ani pământul lor, erau luaţi şi daţi afară, ca sĕ se pună alţii în acele locuri, rĕmânênd apoi ca şi acestia din urmă sĕ fie earăşi daţi afară, pentru a li se substituì şi lor alţii, încât ajunsese o deplorabilă perturbaţiune între acesti mici proprietari. (Aplause.)

(Va urma.)

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Monarchul S'a îndurat preagraţios a dărui din casseta Sa privată 150 fl. pentru edificarea turnului bisericei gr.-cat. din Hunedoara.

*

Sora Maiestăţii Sale Împĕrătesei-Regine Elisabeta, ducesa de Allençon, a sosit alaltăieri din Salzburg la Viena dimpreună cu soţul ei ducele de Allençon. Părechia princiară are de cuget sĕ petreacă earna întreagă în capitala imperiului nostru. Ducesa Sofia de Allençon e sora cea mai mică a Împĕrătesei Elisabeta, ea a fost scurt timp mireasa nefericitului rege Ludovic II. La începutul anului acestuia s'a îmbolnăvit ducesa, suferind de un morb sufletesc, de care însĕ acum e cu totul vindecată.

*

Numire. Preşedintele tribunalului reg. din Alba-Iulia a numit pe juristul absolvent Richard Hofbauer de practicant fără diurnă la judec. cerc. din Alba-Iulia.

*

Din adunarea comitatensă a comitatului Sibiiului. Adunarea generală ordinară a comitatului Sibiiului a avut loc ieri, cercetată fiind de puţini membri. La ordinea d̨ilei au fost 67 de puncte. S'a cetit concesiunea ministerială, prin care se aprobă budgetul comitatului pe 1889, s'a cetit concesiunea ministerului de comerciu cu privire la întrarea în vigoare a legii pentru veterinari, mai departe concesiunea ministerului de interne cu privire la executarea conscripţiunii de cai. S'a luat hotărîrea de a se adresa o petiţiune la minister, ca sĕ trimită unul sau doi ingineri, care sĕ studieze modul regulării Oltului, pentru-ca în anul 1889 comitatul se poată începe cu lucrările de regulare. În urmă s'a desbătut cestiunea schimbării statutului de pensiune a oficialilor comitatensi. Cererea reuniunii industriale din Cluj pentru un ajutor de 150 fl. a fost respinsă, tot astfel a fost respinsă cererea pentru un ajutor al „Karpathenverein"-ului, Locurile de virilişti pe 1889, devenite vacante prin moartea lui Mauriţiu de Welthern şi prin abd̨icerea lui Aurel Brote, s'au ocupat prin alegerea lui Zacharia Boiu şi Francisc de Hutlern. În comitetul de verificare s'a ales preşedinte Dr. Bruckner; membri: Boiu, Szalay şi Iuliu Sigerus. Cererea oraşului Cluj pentru ajutorarea institutului de surdo-muţi a fost respinsă; s'a votat un ajutor anual de 50 fl. vĕduvei Ana Üveges din Sebeşul-săsesc şi o pensiune de 200 fl. vĕduvei Henrieta Wellmann din Sebeşul-săsesc. Celelalte cestiuni mai neînsemnate ale ordinei de d̨i au fost predate comitetului permanent pentru resolvare.

*

Vênătoare cu gonaci. Reuniunea vênătorilor din Sibiiu va arangea Duminecă în 23 l. c. o vênătoare cu gonaci pe hotarul comunei Hosman. Întâlnirea la cârcĭma satului punct 8 oare dimineaţa.

*

Floarea naţiunii maghiare nu iubesce studiul. Asta-i lucru vechiu. Ce e însĕ mai nou, este împregiurarea, că senatul universitar din Budapesta a luat mĕsuri energice pentru evitarea abusurilor la înscrieri. Se întêmpla adecă, că dintre 1600 jurişti înscrişi, în realitate numai câte 500—600 se înscriau în persoană, ceialalţi se înscriau prin prieteni de ai lor din Budapesta ori poate chiar prin agenţi. De acì înainte se va controla strict înscrierea. Se d̨ice, că senatul se ocupă serios şi cu aflarea modului de a controla frecuentarea colegiilor.

*

Filantropia suveranilor Românieì. Regele şi regina Românieì au dispus, ca pentru sĕrbătorile Crăciunului sĕ se împartă la săracii din Bucuresci, Craiova, Galaţi şi Iaşi ajutoare în bani şi lemne.

*

Schimbări în corpul diplomatic al Românieì. Se d̨ice, că dl G. Ghica, ministru plenipotenţiar al ţerei la St. Petersburg, părăsesce cariera diplomatică, fiind atins de o boală grea. În locul seu se va numì dl T. Văcărescu, actualul ministru la Viena. Ministru plenipotenţiar la Viena se va numì dl D. C. Olănescu, secretarul general al ministerului de externe şi fost însărcinat de afaceri la Curtea din Viena. Secretar general vine dl G. Bengescu, prim-secretar la legaţiunea din Paris, ear' dl Constantin Nanu, actualmente al doilea secretar de legaţiune la Paris, trece întâiul.

*

Guvernul italian a luat dispositie de a înfiinţa în mai multe oraşe mari din Românìa şcoale pentru copiìi mici ai colonilor italieni şi în care se vor primì şi copiì de ai Românilor. Astfel în Bucuresci, în Galaţi şi în Brăila va fi câte o astfel de şcoală, în care, prelûngă că se vor preda gratis cursurile, elevii săraci vor avè fără nici o plată prând̨ul la ameaḑi. Se va preda limba italiană şi română; pentru fiecare şcoală se va aduce din Italia un profesor şi o profesoară, rĕmânênd a se lua din Românìa câte un alt profesor şi profesoară pentru limba română. Şcoala din Bucuresci va fi instalată în strada fântânei. Guvernul italian va înfiinţa asemenea şcoale şi în alte oraşe din Orient.

*

O ciudată cinste. Corpul oficerilor dela regimentul bavarez Nr. 19 a adus o hotărîre foarte ciudată. A numit adecă pe episcopul din Passau de membru de onoare — al menagei de oficeri, pentru o fundaţiune mărească ce a făcut-o nu de mult pe seama regimentului.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 20 Decemvrie n. De vre-o câteva d̨ile s'a ivit lungoarea în mĕsură mare.

Agram, 20 Decemvrie n. Preotul Mile Popovici e condamnat pentru încercare de omor la 15 ani închisoare grea şi la perderea parochiei.

Paris, 20 Decemvrie n. Deosebitele grupuri ale senatului s'au fost întrunit înainte de şedinţa de astăḑi, spre a se înţelege în privinţa proiectului lui Say. Acceptarea proiectului nu e probabilă.

Londra, 20 Decemvrie n. Din Suakim se depeşează: Grenfell a atacat cu 4000 oameni din trupele engleze şi egiptene parcanele inimicului şi le-a luat cu asalt. Inimicul a perdut 1000 oameni. Victoria e completă. Trupele lui Grenfell au ocupat tranche-ele inimicului.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI".

Bucuresci, 21 Decemvrie n. Casa deputaţilor terminând desbaterea specială asupra proiectului de adresă, a primit neschimbat proiectul şi modificările propuse de maioritatea guvernamentală a comisiunii.

Paris, 21 Decemvrie n. În senat 'şi-a retras Leon Say propunerea de a se afişa vorbirea lui Challemel-Locour. Boulangistul Naquet a făcut apoi el această propunere şi fiind împedecat prin larma deputaţilor sĕ vorbească, a părăsit sala cu amenin̨area: „La alegerile viitoare veţi fi daţi cu mătura afară". A d̨is mai departe, că el flueră pe assemblèe-ul parlamentului. După eşirea lui s'a restabilit ordinea numai decât.

Belgrad, 21 Decemvrie n. Este sigur, că conducĕtorii principali ai radicalilor vor pleda pentru primirea proiectului de constituţie.

Bibliografie.
Armee-Album.

Edat sub presidenţa Alteţei Sale principelui Egon de Turn şi Taxis, redactat de Gustav Amon cavaler de Trauenfest. Ediţiune de lux. Fascicolul II., cuprinḑênd portretele şi biografiile generalilor de artilerie şi cavalerie.

Portretele sûnt:

Alexandru principe de Hessen şi dela Rin. Ervin conte de Neipperg. Alexandru baron de Koller. Francisc baron Kuhn de Kuhnenfeld. Iosif baron Philipovici de Philippsberg. Emeric principe de Thurn şi Taxis. Wilhelm duce de Württemberg. Eugen baron Piret de Bihain. Eduard cavaler Graef de Libloy. Herman cavaler de Ramberg. Ferdinand baron de Bauer. Ioan baron de Appel. Nicolae conte Pejacsevich de Verőcze. Constantin principe de Hohenlohe-Schillingsfürt. Adolf baron de Catty. Antoniu baron de Schönfeld. Teodor baron de Schloissnigg. Cristofor conte de Degenfeld-Schonburg. Ludovic principe de Windisch-Grätz. Gustav baron de König. Wilhelm principe de Schleswig-Holstein-Glücksburg. Albert baron Knebel de Treuenschwert. Iosif baron de Döpfner. Artur conte de Bylandt-Reidt. Eduard conte de Clam-Gallas. Leopold baron de Edelsheim-Gyulai. Ioan conte Huyn.

Preţul unui fascicol e **2 fl.** v. a. cu porto. Fascicolul cuprinde 36 pagini format de coală.

A se adresa:

Redaction und *Administration*
des *„Armee-Album", Wien, 1., Habsburgergasse, 7., etagiul I.*

Extrase din „Budapesti Közlöny".

Licitaţiuni:

— 25 Ianuarie st. n. 1889 imobilele lui Carol Sántha (în Sânt-Liorinţ) de către trib. reg. din Mureş-Oşorheiu.

— 5 Ianuarie st. n. 1889 mobilele lui Leopold Glücksmann de către executorul judecătoresc din Sântmicleŭşul-mare.

— 30 Decemvrie st. n. a. c. imobilele Anei De Pottere (din German) de către judecătoria cerc. din Verşeţ.

— 28 Decemvrie st. n. a. c. mobilele lui Constantin Puljevics (în Glogon) de către executorul jud. din Panciova.

— 19 Ianuarie st. n. 1889 imobilele lui Mija Mosorinszki de către tribunalul reg. din Becicherecul-mare.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de d̨ile:

— la rĕmasul după Ioan Olosuteán (din Jucu-de-sus) la tribunalul reg. din Cluj;

— la rĕmasul după George Flore (din Rădulesci) la tribunalul reg. din Deva;

— la rĕmasul după vĕduva Zoe Engiurliu născ. Iancovici la tribunalul reg. din Braşov;

— la rĕmasul după Emeric Szabó (din Szárazberek) la tribunalul reg. din Sătmar-Nemeti;

— la rĕmasul după George Rus (din Borssebes) la judecătoria cerc. din Butin;

— la rĕmasul după Ioan Maradék (din Bichiş) la tribunalul reg. din Bichiş-Giula.

Posturi vacante:

— Un post de diurnist la judecătoria cerc. din Malaczka. — A se adresa în două sĕptĕmâni la autorităţile competente.

— Un post de notar clasa a II-a la tribunalul reg. din Dobriţin, cu salar de 800 fl. şi 150 fl. relut de cuartir. — A se adresa în două sĕptĕmâni la autorităţile competente.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 21 Decemvrie, 6 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.1)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură		Direcţia vêntului
Observată	Diferenţa din preţiună				
724.2	—3.8	—4.2	+3.1	—4.9	NV

Din ţeară, 19 Decemvrie, 7 oare dimineaţa.

Staţiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . .	770	— 2.7	NV	1
Sătmar . . .	768	+ 0.6	NV	1
Cluj	767	— 0.1	N	1
Orşova . . .	771	— 1.6	--	—
Timişoara . .	772	— 3.0	SV	1
Arad	770	— 0.8	SV	2
Panciova . .	769	— 3.0	O	1

Sosiţi în Sibiiu.

La 20 Decemvrie n.

Hotel „Neurihrer". M. Hermann din Toplita, M. Reissmann şi Breuer din Viena, toţi comercianţi. Prossean, advocat din Lugoj.

Hotel „Habermann". Coloman Vari, Abraham Róchmes, Adolf Bergmann, Alex Zeitinger, toţi din Budapesta; Leopold Schor din Suceava; Solomon Katz din Zbaratz, toţi cântăreţi

Hotel „Tunyogi". Petru Mihuţ din Hondol; Emeric Paul din Elisabetopol, comercianţi. Elena Szakovsky, hotelieră din Mediaş.

Economic.

Noue pasuri de vite. În urma unei ordinaţiuni a ministerului de finance, dela 1 Ianuarie 1888 se vor întroduce alte pasuri de vite, provĕd̨ute cu timbre de 3 şi 5 cruceri.

—⁂—

Târgul de ţeară din Dej. La târgul ce s'a ţinut d̨ilele acestea în Dej s'au vêndut 1240 vite, anume: 200 boi cu, preţul dela 120—360 fl.; 600 vaci, cu 25—65 fl.; 440 viţei, cu 15—60 fl. Din lipsa de cumpĕrători străini târgul nu a prea fost animat, cu toate-că vite se aflau destule. Măcelari din Cluj, Gherla şi alte părţi cumpĕrară porci graşi cu bune preţuri. S'au vêndut ca la 400 de porci, între care cei mai frumoşi cu câte o sută fl. Articlii industriali, d. ex. încălţăminte şi alte feluri de haine, au avut puţină trecere.

—⁂—

Pe la garele din România stau îngrămădite cerealele ţeranilor, care aşteaptă timpul de a le putè exporta, afară sub cerul liber în ploaie şi vênt.

Buletinul camerei de comerciu din Botoşani cere cu drept cuvênt dela direcţiunile drumului de fer de a construì pe la gări măcar nisce şoproane provisorii, sub care sĕ se poată adăpostì de ploaie şi ninsoare productele agricultorilor, până când le va venì rêndul de a putè fi expedate cumpĕrătorilor.

—⁂—

Din România. Subcomisia budgetară a lurărilor publice s'a întrunit pentru a examina budgetul drumurilor de fer, care va venì în foarte scurt timp în desbaterea camerei. Acest budget dă un venit de 10,500.000 lei şi o reservă de 300.000 pentru fondul ce se instituesce.

În prevederile cheltuelilor sûnt cuprinşi şi 500.000 de lei pentru faceri de hangare şi magazii în gările de exportaţia cerealelor şi pentru îmulţirea liniilor de descărcare în porturile Galaţi şi Brăila.

—⁂—

Alianţa economică între Francia şi Rusia. Împrumutul rusesc în Francia a făcut o impresiune mare între Ruşi. Ḑiarul „Novosti", condus de această impresiune, scrie un articol lung, în care el îndeamnă pe Francia şi Rusia la încheierea unei alianţe economice. Isolarea economică a Rusiei face ca imperiul rusesc sĕ peardă multe venituri. Dacă ar devenì faptă această alianţa, Rusia ar micì taxele vamale pentru fabricatele de manufactură franceze, ear' Francia ar uşura vama pentru productele brute rusesci.

—⁂—

Comerciul Franciei în cele 11 luni trecute ale anului acesta arată următoarele cifre:

Importul: 3,663.000 franci, mai mult cu 63,966.000 franci ca în acelaşi timp în anul 1887.

Exportul: 2,899.990.000 franci, mai puţin cu 16,176.000 franci ca în anul trecut.

Importul de articli de nutremênt a fost cu 90,246.000 franci mai mare ca în Iauarie —Noemvrie 1887.

—⁂—

O apă miraculoasă. O jumĕtate de litru de spirt de vin; dacă pui sĕ stee în el esenţele cele mai ieftine dela droguişti, ca esenţă de rosmarin, de măgheran, de teiu, de isop, de bergaminte etc., şi o laşi sĕ stee până se va disolva, mişcând din când în când vasul cu spirtul de vin, când spirtul de vin nu mai disoalvă esenţa, atunci avem:

1. Un parfum bun, economic şi higienic, care vĕ va servì ca şi apa de Colonia;

2. Un leac bun contra moliilor din lână, care nu va fi atacată pe cât timp va păstra acest miros, mai ales de va fi pusă în ladă;

3. O apă bună pentru scoaterea petelor de grăsime;

4. O apă excelentă pentru curăţirea geamurilor şi oglinḑilor;

5. O apă bună pentru spĕlatul mănuşilor;

6. O apă bună spre a reda lustru mobilelor, în acest din urmă cas va trebui sĕ fie amestecată cu puţin untdelemn, şi pe urmă se freacă mobilele cu o cârpă îmuiată în amestecătura aceasta.

—⁂—

Insolvenţe. Reuniunea creditorilor din Viena anunţă următoarele insolvenţe: Iacob Havlicek, impletitor în Praga. Bernhardt Schleicher, comerciant în Lemberg. Antoniu Bruck, neguţător în Zombor. Geza Háry, comerciant în Ciuc-Sereda. Eduard Braun, neguţător în Rĕsnov. Valentin Hartinger în Gratz.

Preţul mărfurilor.

Târgul de rîmători în Steinbruch. În 19 Decemvrie n. s'a notat: ungurescì bĕtrâni grei 47.— cr. până 48.— cr. ungurescì grei, tineri 48.— cr. până 48.½ cr., de mijloc 48.½ cr. până 49.½ cr., uşori 48.½ cr. până 49.— cr., marfă ţĕrănească, grea 46 — cr. până 48 — cr., de mijloc 46.½ cr. până 48.— cr., uşoară 46.— cr. până 48.— cr., românescì, de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito uşori —.— cr. până —.— cr., transito sĕrbescì grei 47.— cr. până 48.— cr., transito de mijloc 47.— cr. până 47.½ cr., transito uşori 44.½ cr. până 46.— cr., îngrăşaţi cu ghindă 46.— cr. până 49 — cr. per 4% cumpĕniţi dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 19 Dec. 1888.

Sĕminţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Grâu						
Bănăţenesc, nou	—	—	—	—	—	—
Grâu dela Tisa	—	7.70	7.90	—	—	—
Grâu de Pesta	—	7.65	7.85	—	—	—
Grâu de Alba-regală	—	7.70	7 90	—	—	—
Grâu de Bácska	—	7.70	7.85	—	—	—
Unguresc de Nord	—	7 55	7.75	—	—	—

Sĕminţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	5.45	5.65
Orz	Nutreţ	60—62	5.50	5 85
„	de vinars	62—64	6.15	7.—
„	de bere	64—66	7 35	8 50
Ovĕs	—	39—41	5.15	5.60
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	5.05	5.10
„	de alt soiu	73	5. —	5.05
„	„	—	—	—
Hrişcă	„	—	5.40	5.75

Marfă pe termin.			Bani per 100 chilogr.		Marfă per 100 chilogr.	
	Grâu	de primă.		7.83		7.85
	„	de toam.		—		—
	Cucuruz	Iul. Aug.		—		—
	„	Maiu-Iun.		5.16		5.17
	Ovĕs	de toam.		—		—
		de primă.		5.58		5 60

Preţul pe 100 chilograme.	Producte diverse	Soiu	Cursul dela	până
	Sem. de trif.	Lucernă unguresească	54.—	64.—
	„	franceză	—	—
	„	italiană	—	—
	„	roşie	52.—	60. —
	Oleu de rap.	rafinat	37 50	38 —
	Oleu de in		—	—
	Uns. de porc	dela Pesta	60.50	61. —
	„	dela ţeară	—	—
	Slănină	svêntată	50 —	50.51
	„	afumată	56.—	57.—
	Sĕu		32.50	33.—
	Prune	din Bosnia, în buţi	—	—
	„	din Sêrbia, în saci	10 25	10 5
	Lictar	slavon, nou	16.50	16.75
	„	bănăţenesc	16.—	16.25
	Nuci	din Ungaria	— —	— —
	Gogoşi	ungurescì	—	—
	„	sêrbescì	— —	— —
	Miere	brută	27 50	28.—
	„	galbină străcurată	33 50	34.—
	Ceară	de Rosenau	116.	117.
	Spirt	brut	16.50	17.—
	„	Drojdiuţe de spirt	19.—	19.50

Cursul pieţei din Sibiiu.

din 21 Decemvrie st. n. 1888.

Hârtie-monetă română . .	Cump.	9.—	vênd.	9.10
Lire turcesci	„	10.80	„	10.90
Imperiali	„	9.80	„	9.90
Ruble rusesci	„	1.21	„	1.22

Bursa de Budapesta

din 20 Decemvrie st. n. 1888.

Rentă de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	102.05
„ „ hârtie „ 5%	93 10
Împrumutul căilor ferate ung.	144.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	117.50
Bonuri rurale ung.	104.—
„ „ „ cu cl. de sortare	104.—
„ „ bănăţene-timişene	104.—
„ „ „ cu cl. de sortare	104.—
„ „ transilvane	104.—
„ „ croato-slavone	— —
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.50
Împrumut cu premiu ung.	130.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	125 50
Renta de hârtie austriacă	81.75
„ „ argint austriacă	82.50
„ „ aur austriacă	109.75
Losurile austr. din 1860	133 50
Acţiunile băncei austro-ungare	875.—
„ „ de credit ung.	303.75
„ „ „ „ austr.	306.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii „Albina"	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.75
Napoleon-d'ori	9.62
Mărci 100 imp. germane	59.60
Londra 10 Livres sterlingi	121.80

Bursa de Viena

din 20 Decemvrie st. n. 1888.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	101 85
„ „ hârtie „ 5%	93.—
Împrumutul căilor ferate ung.	144.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	117.50
Bonuri rurale ung.	103.80
„ „ „ cu cl. de sortare	103.80
„ „ bănăţene-timişene	104.50
Bonuri rurale „ cu cl. de sortare	104.—
„ „ transilvane	104.—
„ „ croato-slavone	104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.25
Împrumut cu premiu ung.	130.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	124.75
Rentă de hârtie austriacă	81.80
„ „ argint austriacă	82.60
„ „ aur austriacă	109.65
Losuri austr. din 1860	138.75
Acţiunile băncii austro-ungare	873.—
„ „ de credit ung.	302.50
„ „ „ „ austr.	305.60
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.77
Napoleon-d'ori	9.61
Mărci 100 imp. germane	59.60
Londra 10 Livres sterlingi	121.70

Bursa de Bucuresci.

19 Decemvrie. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	94.—	—.—
Renta română amort. 5%	94.—	—.—
„ (Schuldverschreib.)	— —	—.—
Oblig. de Stat. C. F. R. 6%	— —	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	96 —	—.—
Împrumutul Municipal 5%	84.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7%	107.—	—.—
Scrisuri func. rurale 5%	96.¾	—.—
Idem urbane 7%	107 —	—.—
„ 6%	102 —	—.—
„ 5%	93.½	—.—
Banca Nat. (500 lei vĕrs. într.)	—.—	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	— —	—.—
Soc. de Asig. Nat. (200 lei vĕrs.)	—.—	—.—
S. cred. mob. r. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	—.—	— —
Oblig. Casei Pensiunilor	—.—	—.—
Agio	5 25	—.—
Schimb		
Londra 3 luni	— —	—.—
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Viena	— —	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

Anunț.

Un tinĕr, care doresce a fi aplicat în cancelarie, va avè prelûngă întreaga provedere 15—20 fl. plată lunară, sĕ se adreseze la subscrisul.

Baia-de-Criș (Körösbánya), 16 Dec. 1888.

Teodor Pap,
advocat.

[659] 3—3

INSTITUTUL TIPOGRAFIC DIN SIBIIU
recomandă:
Comassările
de
IOAN CORNEA,
inginer diplomat.

Prețul unui exemplar 15 cr. v. a.

Moriz Jókai's neuester Roman.

Seit dem 15. d. M. erscheint im

„Pester Lloyd"

die einzig autorisirte Übersetzung des neuesten Jókai'schen Romanes:

„Die Dame mit den Meeraugen"

eine der brillantesten Erzählungen des bewährten vaterländischen Romanciers.

Die Administration des „Pester Lloyd" eröffnete in Folge dessen ein besonderes Abonnement für die Zeit **vom 15. Dezember 1888 bis Ende März 1889,** und zwar beträgt **der Pränumerationspreis für diese 3½ Monate mit Postversendung fl. 7.—.**

Bei separater Versendung des Abendblattes stellt sich der Pränumerationspreis um fl. 1 höher.

☛ Der „Pester Lloyd" (Morgen und Abendblatt) erscheint auch Montag Früh und am Morgen nach einem Feiertage. ☚

Abonnement mit Postversendung:

ganzjährlich fl. 24	vierteljährlich fl. 6.—
halbjährlich fl. 12	monatlich fl. 2.20

Mit separater Versendung des Abendblattes fl. 1.— vierteljährlich mehr.

Man pränumerirt ausserhalb Budapests mittelst Postanweisung durch alle Postämter.

☛ Neueintretende Abonnenten erhalten die seit 15. Dezember erschienenen Nummern dieses Romans auf Verlangen gratis nachgeliefert. ☚

[658] 1—2 **Die Administration des „Pester Lloyd".**

INSTITUTUL TIPOGRAFIC IN SIBIIU.

DICȚIONAR
român-german și german-român
de
Sab. Pop. Barcianu,
odin. paroch gr.-or. în Rĕșinari, asesor consistorial etc.
Revidat și complectat
de
Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.
704 pagini.
☛ **Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.** ☚

Partea II. Germână-română.
1152 pagini.
☛ **Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.** ☚

Depou general pentru România la librăria lui
Alexandru Degenmann,
Bucuresci, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin postă **20 cr. v. a.** de exemplar.

Dintre **firmele străine** sûnt representate:

BLÜTHNER,
furnisor reg. săs. de curte
în Lipsca,
(foarte renumit și întrece ori-ce laudă).

C. J. QUANDT,
fabricant reg. de pianuri de curte
în Berlin,
(solid și **foarte fin.** Adjustarea perfectă).

Fabrica APOLLO,
Dresda,
(fabricat bizuit, foarte ieftin și adjustat încântător).

Dintre **fabricele din Viena** sûnt representate:

HOFMANN,
mignon 450 fl., piano scurt 480 fl. v. a.
(mare și plăcut la sunet).

BERGER,
piano scurt 360 fl., mignon negru 420 fl. v. a.

[520] 39

Pianuri alese
în
negustoria de pianuri a lui HELDENBERG
☛ **în Sibiiu.** ☚

Piano scurt, mignon și pianino.

Toate pianurile le furnisez **cu mult mai ieftin** de cum le poate cumpĕra ori-care negustor; procurându-le direct; afară de aceasta **cele mai bune alese în fabrici de un om de specialitate,** prin urmare nu numai alese prin oare-care pianist bun. Pentru judecarea bunei construcțiuni a unui piano se mai recere pre lûngă a scì cânta pe el și alte cunoscințe speciale și experiențe.

Garanța de mai mulți ani se înțelege de sine.

Dintre **firmele din Viena** sûnt representate:

BÖSENDORFER,
furnisor de curte,
mignon, 7 octave 600 fl., piano de concert 800 fl. v. a.
(Cel mai briliant piano).

SCHWEIGHOFER,
fabricant de curte,
mignon, 7¼ octave, 650 fl., piano 580 fl. v. a.
(Fabricat nobil, cunoscut din vechime).

PROKSCH,
pianino 400 fl., piano scurt 480 fl., piano scurt patent 530 fl., mignon 500 fl., negru gravat 580 fl.
(Piano de casă fin și plăcut).

POKORNY,
(învĕțăcel de a lui Bösendorfer)
mignon 450 fl., piano scurt 440 fl. v. a.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU
recomandă:
Articlul de lege XXI. din anul 1886
DESPRE JURISDICȚIUNI,
și articlul de lege XXIII. din anul 1886.
DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.
Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VI. b.
Ordonanțe ministeriale
pentru întroducerea legii comunale
(Art. XXII. din 1886.) Prețul 12 cr. v. a.

Articlul de lege XXII. din anul 1886
DESPRE COMUNE.
Cu explicațiuni și notițe de orientare. Prețul 40 cr. v. a.

Mersul trenurilor

pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárhely			9.44	2.32
Mező-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Cluj		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uioara	1.37			10.09
Vințul de sus	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuș	2.26			11.55
Crăciunel	3.11			12.34
Blaj	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediaș	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișoara	5.45			3.59
Hașfaleu	6.12			4.32
Homorod	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldioara	9.06			9.02
Brașov	9.45			9.52
	1.55	5.37		
Timiș	2.53	6.20		
Predeal	3.28	6.47		
Bucuresci	9.35	11.50		

Predeal—Budapesta

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus
Bucuresci		4.40	7.30	
Predeal		9.12	1.14	
Timiș		9.36	1.45	
Brașov	—.—	10.12	2.32	
	4.10		7.10	
Feldioara	4.56		7.31	
Apatia	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorod	6.55		9.12	
Hașfaleu	8.36		10.24	
Sighișoara	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaș	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaj	12.16		12.53	
Crăciunel	12.33		1.05	
Teiuș	1.51		1.47	
Aiud	2.18		2.08	
Vințul de sus	2.48		2.30	
Uioara	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghiriș	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluj	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădĕșel	6.58			8.36
Ghirbĕu	7.14			9.02
Aghiriș	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mező-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi Vásárhely	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

Budapesta—Arad—Teiuș

	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
		4.10	5.45
Arad	2.17	4.30	6.—
Glogovat	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Pauliș	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborșin		7.25	8.42
Zam		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicĭca		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orĕștia		11.09	11.37
Șibot		11.39	12.—
Vințul de jos		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.05	12.29	12.46
Teiuș	8.59	1.16	1.26

Teiuș—Arad—Budapesta

	Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt
Teiuș	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințul de jos	12.30	4.10	
Șibot	1.01	4.43	
Orĕștia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.—
Deva	2.52	6.35	11.21
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zam	4.44	8.11	
Soborșin	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conop	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Pauliș	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovat	8.28	11.35	7.19
Arad	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)—Petroșeu

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațeg	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșeni—Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațeg	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Arad—Timișoară

Arad	6.05	5.48
Aradul nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișoară	9.12	9.02

Timișoară—Arad

Timișoară	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradul nou	9.11	8.01
Arad	9.27	8.17

Ghiriș—Turda

Ghiriș	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghiriș

Turda	8.29	3.19
Ghiriș	8.50	3.40

Sighișoară—Odorheiu

Sighișoară	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișoară

Odorheiu	5.38
Sighișoară	9.16

Mureș-Ludoș—Bistrița

Mureș-Ludoș	4.40
Țagu-Budatelic	8.02
Bistrița	—

Bistrița—Mureș-Ludoș

Bistrița	—
Țagu-Budatelic	9.41
Mureș-Ludoș	1.11

Copșa mică—Sibiiu

Copșa mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.05
Loamneș	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu—Copșa mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Loamneș	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa mică	10.49	11.45

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoș	3.56	11.11	4.20
M.-Bogat	4.06	11.20	4.30
Cipeu-Iernut	4.43	11.57	5.11
Kerelő-Sz.-Pál	4.58	12.12	5.28
Nireșteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
		10.20	9.49
Oșorheiu	6.56	12.15	10.20
Nireșteu	7.16	12.35	10.39
Kerelő-Sz.-Pál	7.40	12.58	11.02
Cipeu-Iernut	8.03	1.19	11.23
M.-Bogat	8.37	1.49	11.53
Ludoș	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)—Uniedoară

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedoara	3.08

Uniedoară—Simeria (Piski)

Uniedoara	9.30
Cerna	9.56
Simeria (Piski)	10.15

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula.**